ΕΤΟΣ Γ'. — ΑΡΙΘ. 313 Τιμᾶται λεπτὰ 10. ΤΕΤΑΡΤΗ 30 ΙΟΥΝΙΟΥ 1882

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΟΣΑΤΥΡΙΚΗ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ ΜΟΝΟΝ. Ἐν Ἀθήναις φρ. 15.—Ἐν δὲ ταῖς ἐπαρχ. φρ. 16.—Ἐν τῷ ἐξωτ. φρ. 25.

Β. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

—ΓΡΑΦΕΙΟΝ, ΟΔΟΣ ΜΟΥΣΩΝ, Ἀριθ. 4, ἀπέναντι τῆς οἰκίας Φιλήμονος παρὰ τὴν Πλατεῖαν Συντάγματος.—

ΟΙ ΕΝ ΑΙΓΥΠΤΩ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΙ ΜΑΣ, ὅσοι ἀπεδήμησαν ἐκεῖθεν παρακαλοῦνται ὅπου εὑρίσκονται νὰ μᾶς στείλωσι τὴν νέαν διεύθυνσίν των πρὸς ἐξακολούθησιν τῆς ἀποστολῆς τοῦ φύλλου.

Τὸ «Μὴ Χάνεσαι», ἐκδιδόμενον Τετάρτην, Παρασκευὴν καὶ Κυριακὴν πωλεῖται, εἰς ὅλα τὰ Καπνοπωλεῖα Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς.

ΙΔΡΥΟΜΕΝ

διὰ τοὺς συνειθισμένους μέχρι τοῦδε νὰ λαμβάνωσι τὸ φύλλον ἀπὸ τοὺς μάγκας εἰς τὰς οἰκίας των

ΣΥΝΔΡΟΜΑΣ ΤΡΙΜΗΝΟΥΣ ΚΑΙ ΜΗΝΙΑΙΑΣ

κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰς ἐτησίας. Ὅροι ἀπαραίτητοι: προπληρωμὴ καὶ καθαρὰ σημείωσις τῆς διευθύνσεως.

ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΦΟΒΕΡΟΥΣ ΚΑΥΣΩΝΑΣ

δὲν ὑπάρχει δροσερώτερον ἀνάγνωσμα ἀπὸ τὰ περίφημα

ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΒΟΚΚΑΚΙΟΥ

Τὰ τρυφερώτερα καὶ κωμικώτερα καὶ σχετικῶς σεμνότερα ἀρχίζομεν ἀπὸ σήμερον δημοσιεύοντες καὶ θὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ δημοσίευσις, ἐνόσω διαρκοῦν οἱ καύσωνες.

ΕΙΣ ΤΑΣ ΑΘΗΝΑΣ

συνετελέσθη ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐπανάστασις τῶν κοινωνικῶν ὅρων, ἀνεπαίσθητος μὲν, ἐν ὅσῳ συνετελεῖτο, ἀλλὰ χονδροειδέστατα ὑποπίπτουσα εἰς τὰς αἰσθήσεις, ὅταν οἱ τωρινοὶ ὅροι τῆς ζωῆς παραβληθῶσι πρὸς τοὺς πρὸ δεκαπενταετίας. Ἂν ἦτο δυνατὸν ἀφαιρουμένων κατὰ φαντασίαν τῶν δεκαπέντε αὐτῶν ἐτῶν, νὰ ἀνοιχθῇ αἰφνιδίως ἡ αὐλαία τῶν σημερινῶν Ἀθηνῶν εἰς Ἀθηναῖόν τινα Βαρούχ, ὅστις πρέπει νὰ ὑποτεθῇ ὅτι ἐκοιμᾶτο καθ' ὅλον αὐτὸ τὸ διάστημα, τί θὰ ἔλεγεν ὁ κύριος Βαρούχ καταβαίνων Κυριακήν τινα εἰς τὸ Φάληρον. Ποῦ εὑρέθη αὐτὸς ὁ κόσμος, τόσον πολύς, τόσον ποικίλος, τόσον ἀγνώριστος; Πόθεν ἦλθε; Τί θέλει; Τί πολυτέλεια εἶναι αὐτή; Τοῦ Κυρίου ἡ ἐνδυμασία στοιχίζει πεντακόσια φράγκα, τῆς κυρίας ἄλλα τόσα, πλὴν τῶν κοσμημάτων, τῆς γυναικαδελφῆς τριακόσια, τῶν τριῶν μικρῶν παιδιῶν ἀπὸ ἑκατόν· καὶ βέβαια ἔχουν ἀφήσει εἰς τὸ σπῆτι μητέρα, ὑπηρέτριαν, ὑπηρέτην. Θὰ πληρόνουν ἐνοίκιον ἑκατὸν ἢ διακόσια φράγκα τὸν μῆνα. Τί τρώγουν αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι; ἂς ἴδωμεν. Θὰ καθήσουν εἰς τὸ Table d' Hôte; Ἕξη πρόσωπα πρὸς πέντε φρ. τριάντα· δύο φιάλας οἴνου καὶ κάτι φιλοδωρήματα, σαράντα. Θεατρικὰ, σιδηροδρομικὰ, ἁμαξικὰ, εἴκοσι, ἔχομεν, φρ. ἑξήντα. Ἐὰν δὲν καθήσουν εἰς τὴν Table d' Hôte, ἔχομεν τὸν λ]ιμὸν ἠλαττωμένον τὸ πολὺ κατὰ δεκαπέντε ἕως εἴκοσι φράγκα. Σαράντα φρ. διὰ μίαν ἑσπέραν. Ἀλλὰ μὲ σαράντα φράγκα ἐπλήρωνα ἐγὼ τὸν κρεοπώλην τοῦ μηνός. Καὶ ἐκεῖνα τὰ χίλια ἑξακόσια τῶν ἐνδυμασιῶν, τὰ ὁποῖα εἶναι διὰ τρεῖς μῆνας τὸ πολὺ καὶ χρειάζονται τετράκις τόσα δι' ὅλον τὸν ἐνιαυτὸν, δηλαδὴ ἕξη χιλιάδες φρ. κατ' ἔτος, μόνον εἰς ἐνδύματα· ἀλλ' ἂς ἴδωμεν, τί εἶναι αὐτοί; Εἶνε ἡ οἰκογένεια τοῦ Σκουζέ; Ὄχι. Εἶναι αὐτοὶ οἱ λεγόμενοι ὁμογενεῖς ἀπὸ τὸ ἐξωτερικόν; Ὄχι. Εἶναι καμμία οἰκογένεια ἀπὸ τοὺς Παντοπώλας, ἐκείνους ποῦ κέρδισαν μὲ τὸ τραμπουκαρὶ καὶ τώρα ξοδεύουν ἀλύπητα; Ὄχι. Εἶναι ἁπλούστατα οἰκογένεια ἑνὸς τελώνου! Φαίνεται θὰ

ηὕρε κανένα θησαυρὸν καὶ τὸν ἐμοιράσθη μὲ τὸ δημόσιον—Ὄχι, βρὲ ἀδελφὲ, ἔτσι ζοῦνε τώρα οἱ τελῶναι. Ὁ κύριος Βαροὺχ διαστέλλει τὰ χείλη καὶ μένει ἐμβρόντητος. Σκαλίζει ἀκόμα καὶ μανθάνει ὅτι αἱ πενέστεραι οἰκογένειαι δὲν μποροῦν νὰ ζήσουν μὲ τριακόσια φρ. τὸν μῆνα, μανθάνει σκάνδαλα, πωλήσεις τιμῆς, μανθάνει *διατηρήσεις*, μεσιτείας, βοκκακισμοὺς, κλοπὰς, καταχρήσεις, πλαστογραφίας, ἀτίμους διαχειρίσεις δημοσίων καταστημάτων, γενικὴν ἐκμετάλλευσιν· σκαλίζει ἀκόμα καὶ βλέπει ἀγρυπνίας ἐργατίδων, ἀγρυπνίας ἐργατῶν, ὀφθαλμοὺς νυστάζοντας, χείλη πάνινα, παρειὰς ὑφ' ἃς ἠνοίχθησαν ὑπόνομοι, πρόσωπα ὠχρά· καὶ ἀκούει στεναγμοὺς, ἀπελπισίας, ῥήξεις μεταξὺ ἀδελφῶν, αὐθαδείας τέκνων πρὸς γονεῖς, ὕπνους χωρὶς ἄρτον, ξηρὸν ἄρτον μόνον μὲ νερό· σκαλίζει πάλιν καὶ βλέπει ἀλλοῦ πολυτέλειαν καὶ πεῖναν, ἀλλοῦ κοιλίαν πλήρη καὶ σώματα γυμνά· σκαλίζει ἀκόμα καὶ βλέπει πλήθη καμαρούλας, δρόμους στενοὺς, πτωχοὺς οἰκίσκους, πλήθοντας ὑπάρξεις, καὶ ἀντὶ Φαλήρου, καὶ ἀντὶ *Ὀλυμπίων*, καὶ ἀντὶ τῶν *Μουσῶν*, τὴν θύραν τοῦ οἰκίσκου ὁλάνοιχτον καὶ ἐπὶ τῆς φλιᾶς καθημένας τὰς ὑπάρξεις αὐτὰς, ἴσως πεινώσας, ἴσως βλασφημούσας, ἴσως ὀνειρευομένας πλούτη μέσον ἐγκλημάτων.

* * *

Εἶναι ἀληθὲς, μετὰ τῆς ἀθλιότητος αὐξήσε καὶ ὁ πλοῦτος· ἐπολλαπλασιάσθησαν τὰ μέγαρα, αἱ μετοχαὶ, τὰ μεσιτικὰ, αἱ Τράπεζαι, αἱ ἐξοχαὶ, τὰ θέατρα, οἱ δρόμοι, τὰ ζυθοπωλεῖα, τὰ ζαχαροπλαστεῖα, τὰ ἐμπορικὰ, αἱ ἁμαξαι, τὰ μέσα τῆς συγκοινωνίας· ἂν αἱ Ἀθῆναι πρὸ δεκαπέντε ἐτῶν ἀντιπροσώπευον πλοῦτον ἑνὸς δισεκατομμυρίου, τώρα ἀντιπροσωπεύουν δύο δισεκατομμυρίων. Ἂν ἡ Στατιστικὴ ἦτο εἰσηγμένη καὶ παρ' ἡμῖν, θὰ εἴχομεν διδόμενα ἀκριβῆ νὰ ὑπολογίσωμεν τὴν αὔξησιν αὐτὴν τῶν περιουσιῶν. Ἀλλ' ὁ πλοῦτος αὐτὸς συνεκεντρώθη εἰς χεῖρας ὀλίγων· δυστυχῶς ὄχι μόνον ὁ πλοῦτος ὁ κινητὸς, ἀλλὰ καὶ ὁ πλοῦτος ὁ ἀκίνητος. Πρὸ μιᾶς δεκαπεντετείας ἦσαν μετρημένοι οἱ πλούσιοι τῶν Ἀθηνῶν. Καὶ τί πλούσιοι; Οἱ διευθύνοντες 300,000 δραχ. ἐλογίζοντο τοιοῦτοι. Τώρα τὰς τριακοσικισχιλίας αὐτὰς δραχμὰς τὰς διαμρισβητεῖ ὡς προῖκα ὁ πρῶτος τυχὼν ὑφηγητὴς, ὁ πρῶτος τυχὼν ὑπολοχαγὸς τοῦ πυροβολικοῦ. Τώρα ὁ κινητὸς πλοῦτος ὑπολογίζεται κατὰ ποσὸν ἑκατομμυρίων· καὶ ὁ ἀκίνητος κατὰ στρέμματα. Κατὰ τὴν τελευταίαν δεκαπεντετείαν ἐγένετο ἡ διαρπαγὴ τῶν πλείστων οἰκοπέδων καὶ ἡ ἕνεκα τῆς αὐξήσεως τοῦ πληθυσμοῦ καταπληκτικὴ αὐτῶν ὑπερτίμησις.

Ἀλλ' ἡ τάξις τῶν πενήτων; Οἱ μισθοὶ οἱ ἐργατικοί; Ἴσως οἱ μισθοὶ τῶν κοινῶν ἐργατῶν, οἱ ἀγροτικοὶ μισθοὶ ἕνεκα τῆς ἐπιτάσεως τῆς καλλιεργείας ηὔξησαν κατά τι· ἀλλὰ ἀπέναντι τῆς μικρᾶς αὐτῆς αὐξήσεως ταλαιπωροῦνται ἐδῶ τάξεις ὁλόκληροι ἐπὶ μισθῷ ἐργαζομένων, τῶν ὁποίων ἡ ἀμοιβὴ δὲν ηὔξησεν, ἐνῷ ὁ βίος ἀκρίβαινε κατὰ **ἑκατὸν τοῖς ἑκατόν**.

Ἂς ἀρχίσωμεν ἀπὸ τούς:

ΕΜΠΟΡΟΥΠΑΛΛΛΟΥΣ.

Αὐτοὶ εἶναι πολυπληθὴς τάξις ἐργαζομένων· δυνατὸν νὰ εἶναι ἐν Ἀθήναις καὶ Πειραιεῖ **δύο χιλιάδες**. Ἀνήκουν εἰς ὅλας τὰς ἡλικίας· ἀπὸ τοῦ δεκαετοῦς ἢ δωδεκαετοῦς μείρακος μέχρι τοῦ πεντηκοντούτους οἰκογενειάρχου. Ἀνήκουν εἰς ὅλας τὰς τάξεις. Ἀπὸ τὰ κατώτερα λεγόμενα στρώματα μέχρι τῶν καλῶν λεγομένων οἰκογενειῶν. Σηκόνονται τὸ πρωὶ εἰς τὰς πέντε, διὰ νὰ εἶναι εἰς τὸ ἐμπορικὸν εἰς τὰς πεντέμισι καὶ ἀπὸ τὴν ἐωθινὴν αὐτὴν ὥραν, καθ' ἣν τὸ ἐγείρεσθαι εἶναι μαρτύριον ὅταν ἀπέρχηταί τις πρὸς ὕπνον καταπεπονημένος καὶ ὅταν ἐξυπνᾷ μὲ τὴν ἰδέαν τοῦ κακῶς ἀμειβομένου καθήκοντος, ἀπὸ τὴν ὥραν ἐκείνην ὀφείλει νὰ ἐργασθῇ ἀδιάκοπα, ἀμείλικτα, στέκων ὄρθιος, χωρὶς διακοπὴν τὸ μεσημέρι, τρώγων σ' τὸ πόδι ἀπάνω, μέχρι τῆς 8ης μ. μ., ἤτοι τὸ ὅλον **ὥρας δεκαπέντε**. Τί δὲ λαμβάνουν ἀντὶ τῆς δεκαπενταώρου αὐτῆς ἀμειλίκτου ἐργασίας; Οἱ μισθοὶ τῶν Ἐμποροϋπαλλήλων ἄρχονται ἀπὸ τοῦ 0(μηδὲν),βάσεως πυραμίδος ἀρκετὰ εὐρείας καὶ λήγουν εἰς τὰς 120 δραχμὰς, κορυφὴν τῆς πυραμίδος. Τὸ 0 (μηδὲν) αὐτὸ εἶναι δι' ὅλην τὴν τάξιν τῶν μειρακίων, καὶ δὲν ὑπάρχει ἐμπορικὸν μὴ ἔχον ἓν ἢ δύο τοιαῦτα ἐργαζόμενα δωρεὰν, τῶν δὲ πατέρων καὶ προστατῶν αὐτῶν ἠναγκασμένων καὶ νὰ εὐγνωμονῶσι τοὺς κυρίους ἐμπόρους, διότι *συνειθίζουνε τὰ παιδιά τους 'στὸ ἐμπόριο.* Ὑπάρχει ἄλλη τάξις δεκαεξαετῶν—δεκαοκταετῶν νέων, οἵτινες ὅλην τὴν ἐργασίαν αὐτῶν τὴν κάμνουν σιτιζόμενοι μόνον καὶ στεγαζόμενοι ὑπὸ τοῦ Ἐμπόρου. Καὶ ὁ θεὸς ξεύρει τί σιτία καὶ τί στέγην εὑρίσκουν ἀντὶ τῆς τυραννίας τῶν δεκαπέντε ὡρῶν. Ἀρχίζουν ἔπειτα οἱ μισθοὶ ἀκολουθοῦντες τὴν ἀναλογίαν αὐτὴν 30—40—50 60—70. Αὐτὸ τὸ 70 εἶναι ὁ μέσος ὅρος τῶν μισθῶν ἐκτεινόμενος ἴσως εἰς τὰ ὀκτὼ δέκατα τῶν ὑπαλλήλων. Ὁ ὑπὲρ τοὺς 70 μισθὸς μέχρι τῶν 120 εἶναι διὰ τοὺς *πρώτους*, οἰκογενειάρχας πολλάκις, ὀλίγων Ἐμπορικῶν Καταστημάτων.

Παρακαλεῖπομεν νὰ εἴπωμεν ὅτι πολλάκις αἱ δεκαπέντε ὧραι τοῦ θέρους αὐξάνουν εἰς δεκαοκτὼ τὸν χειμῶνα. Περιοριζόμεθα μόνον διὰ μεγάλων γραμμῶν νὰ ἐξεικονίσωμεν τὴν δυστυχίαν τῆς μεγάλης αὐτῆς τάξεως τῶν ἐμποροϋπαλλήλων. Ἡ ἐργασία του δὲν εἶναι ἐργασία χειρώνακτος, ἀλλὰ δὲν εἶναι διὰ τοῦτο ἐργασία ἐ·γενεστέρα. Ὀφείλει νὰ σκουπίσῃ, νὰ ξεσκονίσῃ, νὰ καταβρέξῃ τὸ κατάστημα, πολλάκις δὲ καὶ τὸ πρὸ τοῦ καταστήματος πεζοδρόμιον. Ὀφείλει νὰ πείσῃ τὸν ἀγοραστὴν ν' ἀγοράσῃ τὸ πρᾶγμα εἰς τιμὴν συμφέρουσαν, δαπανῶν εὐγλωττίαν, μεταχειριζόμενος ἀπάτην, παραπείθων, ποιῶν ὑποκλίσεις, ἐξοδεύων φιλοφρονήματα, αὐτοσχεδιάζων ἐγκώμια, ἀντὶ δὲ τούτων δεχόμενος ἐνίοτε ὕβρεις παρὰ τοῦ πελάτου, καὶ ὡς ἐπιδόρπιον τὴν αἰώνιον *μουρμοῦραν* τοῦ καταστηματάρχου μετὰ τὴν ἔξοδον τοῦ πελάτου, ὅτι δὲν γνωρίζει νὰ φέρεται, *νὰ πιάνῃ μουσελῆνες*, κλπ. κλπ. Οὕτω ἀποστεοῦται ἐπὶ τῶν χειλέων του τὸ μειδίαμα, καὶ γίνεται ἐξ ἀνάγκης ὁ *γελῶν ἄνθρωπος*, ἐνῷ ἐξ ἀνάγκης πάλιν *εἶνε ὁ κλαίων ἄνθρωπος*.

Περιορίζονται ἐδῶ τὰ δεινά του; Οἱ τύραννοι τοῦ ἐμποροϋπαλλήλου δὲν εἶναι μόνον οἱ καταστηματάρχαι· ἀλλὰ καὶ αἱ μυθολογούμεναι ἐκεῖναι ὑπάρξεις ὡς ἄγγελοι, ὡς ὄνειρα, ὡς μάννα, ὡς ῥόδα, ὡς φίλτρα, ὡς μουσική· καὶ αἱ ὁποῖαι εἶναι ἁπλούστατα αἱ ἀγοράζουσαι, αἱ παζαρεύουσαι, αἱ μιζερεύουσαι, αἱ μικρουρίζουσαι, αἱ ἰδιοτροποῦσαι **γυναῖκες**. Καὶ καλὰ ὅταν ψωνίζουν μόναι των καὶ περιφέρωνται ὡς ἱερεῖς διὰ νὰ ἁγιάσουν τὴν πρωτομηνιὰ ἀπὸ ἐμπορικοῦ εἰς ἐμπορικὸν, ἀφίνουσαι τὴν σκόνην τῶν φορεμάτων, καὶ κάποτε τὴν σκόνην τῶν παρειῶν, τὴν ποίησιν τῶν χειλέων, τὸ πῦρ τῶν ὀφθαλμῶν,

κ' ἐνίοτε τοὺς συριγμοὺς τῆς γλώσσης, τὰς ἀξιώσεις τῆς τοαλέτας, καὶ τὴν ἀηδίαν τῆς μορφῆς των.

Ἀλλ' ὅταν τὰ νεῦρα των δὲν τοῖς ἐπιτρέπουν νὰ ἐξελθωσιν ἢ ὅταν ὁ ἱματισμὸς καὶ ἡ πολυτέλεια δὲν εἶναι πλήρεις, ὥστε νὰ τὴν περιρέρωσιν ἀκινδύνως εἰς τὰς ὁδούς; Τότε ἡ ὑπηρέτρια θὰ εἰδοποιήσῃ τὸν Ἔμπορον νὰ τῆς στείλῃ εἰς τὸ σπῆτι καμμιὰ δεκαριὰ τόπια ὑφάσματα διὰ νὰ ἐκλέξῃ, τὰ ὁποῖα θὰ φορτωθῇ ὁ ὑπάλληλος διὰ νὰ πάγῃ μὲ αὐτὸν τὸν καύσωνα εἰς τὸ Κολωνάκι, καὶ καλὰ ἐὰν τῆς ἀρέσουν καὶ ἂν δὲν ἀπαιτήσῃ νὰ ἴδῃ ἀκόμα μίαν τοποστοιχίαν, καὶ ἂν δὲν ἐλησμόνησεν ὅτι ἔπρεπε νὰ τῆς φέρῃ καὶ *βερτάγιες* διὰ ν' ἀγοράσῃ μισῆν, κτλ. κτλ.

Καὶ ταῦτα μὲν οἱ ἐγκριτώτεροι τῶν ὑπαλλήλων, ἀλλ' ὁ μικρότερος αὐτῶν, ὁ πληρονόμενος πολλάκις μὲ ἓν δωδεκαδραχμον τὸν μῆνα, ἂν εἶναι τὸ πρῶτόν του βασίλειον τὸ ἐμπορικὸν, τὸ δεύτερον εἶναι ἡ οἰκία τοῦ προϊσταμένου του, ὅπου ἐκτελεῖ καθήκοντα ὀψωνιστοῦ, στιλβωτοῦ τῶν ὑποδημάτων, νεροκουβαλητοῦ, σφουγγαριστοῦ τῶν πατωμάτων κατὰ πᾶν Σάββατον καὶ γκουβερνάντας τῶν παιδιῶν τῆς Κυρίας κατὰ πᾶσαν Κυριακήν. Ἀνθ' ὅλων τούτων ἔχει τὸ εὐρὺ μέλλον ὅτι κατ' ἔτος αὐξάνει ὁ μισθός του κατὰ δύο ἢ τρεῖς δραχμὰς καὶ ὅτι ὁ προϊστάμενός του θὰ φροντίσῃ μὲ τὸν καιρὸν νὰ τὸν ἀποκαταστήσῃ ἔμπορον, κτλ.

Ὑπάρχει βεβαίως καὶ μία τάξις πολὺ μικρὰ ἐμποροϋπαλλήλων οἵτινες καὶ ἀπολαμβάνοντες ἑβδομηκονταδραχμον ἢ ἑκατοντάδραχμον μισθὸν, οὐχ ἧττον οὐδενὸς στεροῦνται, οὔτε *τοαλέτας*, οὔτε διασκεδάσεων, οὔτε ἐξοχῶν, οὔτε εὐζωΐας. Οὗτοι . . . συμπληροῦντες τὸν μισθὸν διὰ . . . καταχρήσεων, διακρίνονται μεταξὺ τῶν συναδέλφων των ὡς *γνωστικοί*. Καὶ ἔστιν ἀκοῦσαι ἐνίους ἐκ τῶν μὴ γνωστικῶν: «Καὶ τί νομίζεις; Πῶς ἄλλως μπόρεσαν νὰ κάμουν περιουσίας μερικοὶ ἔμποροι; Ἀπὸ τῆς 50 καὶ 60 δραχμὰς τὸν μῆνα ποῦ ἔπαιρναν; Αὐτὰ μπορεῖ νὰ τὰ λένε σ' ἐμᾶς, ἀλλὰ μὲ μιὰ δραχμὴ οἰκονομία τὸν μῆνα καὶ τουλουμοτύρι περιουσία δὲν γίνεται.»

* * *

Εἶναι λοιπὸν οἱ ἐμποροϋπάλληλοι οἱ δυστυχέστεροι πάντων τῶν ἐπὶ μισθῷ ἐργαζομένων. Πληρόνονται ὀλιγώτερον τοῦ ὀδοκαθαριστοῦ, καὶ ἐργάζονται ἕκαστος ὑπὲρ δέκα τοιούτους. Δὲν ἔχουσι στιγμὴν ἀναπαύσεως. Οὐδένα τῶν ὅρων ὄχι τῆς εὐζωΐας, ἀλλὰ τῆς ἡμέρου ζωῆς ἐκτελοῦσι. Τὰ πάντα, πλὴν τῆς ξηροφαγίας, εἶναι εἰς αὐτοὺς ἀπηγορευμένα. Ὑποσκάπτουσι τὴν ὑγείαν των διὰ τῆς ὀρθοστασίας, ἀποβαινούσης βλαβερᾶς, κατὰ τὰ διδάγματα τῆς ὑγιεινῆς, καὶ εἰς τὰ σώματα μὲν τῶν γυναικῶν κυρίως, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ τῶν νέων· οὐδεμία πνευματικὴ ἐνασχόλησις τοῖς ἐπιτρέπεται· πλὴν τοῦ σταδίου τῶν καταχρήσεων καὶ τῆς κλοπῆς οὐδὲν μέλλον τοῖς διανοίγεται. Ἐνῷ εἶναι βεβαίως μοχλὸς τῆς ἐμπορικῆς ἐργασίας· ἐνῷ ἐργάζονται ὑπὲρ τοῦ ἐμπόρου· ἐνῷ οἱ πλεῖστοι αὐτῶν προσηλυτίζουν καὶ κερδαίνουσι τὸν πελάτην ὑπὲρ ἑαυτῶν διὰ τοῦ καλοῦ τρόπου καὶ τῆς δεξιότητος· καὶ ἐνῷ μεταξὺ τῶν κερδῶν τοῦ ἐμπόρου καὶ τῆς ἐργασίας τοῦ ὑπαλλήλου ἔπρεπε νὰ ὑπάρχῃ ἀναλογία τις λογική. Ἐὰν κερδαίνῃ 100 ὁ ἔμπορος, νὰ κερδίσῃ καὶ ὁ ὑφιστάμενος 30. Ἀλλὰ τώρα ποία ἀναλογία διατηρεῖται; Οἷα εἰς τὴν Ἀμερικὴν μὲ τοὺς *Κουλὶ* τῆς Κίνας. Εἰς τοὺς παρεισάκτους αὐτοὺς ἐργάτας, τῶν ὁποίων ἡ εἰσαγωγὴ ὅμως ἐμποδίσθη, ὡς προκαλοῦσα καταστρεπτικὸν ἀνταγωνισμὸν εἰς τοὺς ἐγχωρίους ἐργάτας, ἐδίδετο τόσος μισθὸς ὅσον διὰ νὰ ζῶσι. Τί ἄλλο πράττουν οἱ κύριοι Ἔμποροι τῶν Ἀθηνῶν; Κατορθώνουν νὰ ἐμποδίσουν τὸν διὰ πείνης θάνατον τῶν ὑπαλλήλων, ἐνῷ τοὺς *πεθαίνουν* μὲ χιλίους ἄλλους τρόπους.

Τὰ κατώτερα ἐπαγγέλματα, τὰ ἀνελεύθερα νομιζόμενα, ἐνῷ τὰ ἐμπορικὰ εἶναι τὰ δουλικώτερα ὅλων, φέρονται εὐσπλαγχνότερον πρὸς τοὺς ὑπαλλήλους.

Ἰδοὺ σημειώσεις τινες τῶν ἐν τοῖς λαχανοπωλείοις καὶ τοῖς παντοπωλείοις ὑπαλλήλων.

Οἱ μισθοὶ των διαιροῦνται εἰς τρεῖς τάξεις· οἱ παῖδες λαμβάνουσι δεκαπέντε δρ. οἱ νέοι 30· καὶ οἱ πρῶτοι 40 δρ. ἀλλὰ τρώγουσι καὶ πλύνονται ἐκ τοῦ λαχανοπωλείου. Καὶ τρώγουσιν ὅτι θέλουν, *τραβῶντες ἀπὸ τὸν μπεζαντᾶν*. Καὶ τρὶς μὲν τῆς ἑβδομάδος μαγειρεύουν λαχανικά· τετράκις δὲ μαγειρεύουν κρέας. Ὥστε εἰς οἰκονόμος ὑπάλληλος ἐντὸς μιᾶς τριετίας δύναται νὰ οἰκονομήσῃ κεφάλαιον ἐκ χιλίων φράγκων. Χιλιόφραγκον δὲ κεφάλαιον διὰ τὸ μικρεμπόριον εἶναι σπουδαία ἀφορμὴ ἀνεξαρτήτου ἐργασίας. Οἱ ἐν τοῖς παντοπωλείοις ἐργαζόμενοι αὐτοὶ λαμβάνουν ἀπὸ 15 δρ. μέχρι 70· τρώγουν ὅμως καὶ πλύνονται ἀπὸ τὸ Κατάστημα. Καὶ τρώγουν δυνατὰ, τοῦ παντοπωλείου ὄντος τῆς πολυτελεστέρας δι' αὐτοὺς λοκάντας. Καὶ αὐτοί, ὡς οἱ τῶν λαχανοπωλῶν, καταλύουν κρέας τετράκις τῆς ἑβδομάδος καὶ ἔλαιον τρίς.

Εἶνε ἀληθὲς ὅτι ἐργάζονται, καὶ οἱ μὲν καὶ οἱ δὲ, δεκαὲξ ὁλοκλήρους ὥρας· ἀλλ' ἡ ἐργασία των εἶνε ἄκοπος, σχεδὸν διασκεδαστική· μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῶν προϊσταμένων των ὑπάρχουν φιλικώταται σχέσεις, τοῦθ' ὅπερ διευκολύνει τὴν ἐργασίαν· ἔχουν μετὰ τῶν γειτόνων κουβέντα· κοιμῶνται ἂν θέλουν τὴν ἡμέραν· ἐργάζονται ἐπάνω κάτω τὸ θέρος εἰς δροσιὰν, καὶ ἔχουν τὸ μεγα πλεονέκτημα νὰ ἔχουν *μέλλον*, ὡς ἐκ τῶν οἰκονομιῶν των, νὰ λείχωσι τὴν ἡδονὴν τοῦ μικροῦ των κεφαλαίου, διότι τοῦτο εἶναι ἡ ὄασις τοῦ βίου, ἡ ἡδονὴ αὐτὴ, ἣν ἐάν τις δὲν ἔχῃ, εἶνε ἀπόκληρος τῆς τύχης, ἀπόπαιδο τῆς κοινωνίας, νεκρὸς ζῶν, ἀπηλπισμένος πρὶν ἔτι ἐλπίσῃ.

* * *

Νομίζομεν ὅτι ἡ εἰκὼν αὐτὴ τῶν ἐμποροϋπαλλήλων, ἣν σήμερον παρέχομεν, θὰ προκαλέσῃ τὴν κοινὴν ἔκπληξιν καὶ πολλὰς ὑπὲρ αὐτῶν συμπαθείας τῆς κοινωνίας. Εἶναι μία ἀπὸ τὰς νοημονεστέρας καὶ τὰς δυστυχεστέρας τάξεις. Ἀναστρέφονται μετὰ χρυσοῦ καὶ δὲν ἔχουν πενταῦραν. Προμηθευταὶ πολυτελείας καὶ πάροχοι εἰς ἑαυτοὺς συμφορᾶς. Εἶνε δυστυχέστεροι τῶν ἐν τοῖς ἐργοστασίοις ἐργαζομένων· εἰς αὐτοὺς καὶ οἱ προϊστάμενοι καὶ ἡ κοινωνία ἔχουν ἀξιώσεις· δὲν τοὺς θέλουν μὲ *βλούζαν* καὶ *κασκέτο*· τοὺς θέλουν μὲ *ρεδιγκότα* καὶ *καπέλο*· αὐτὴ δὲ ἡ ῥεδιγκότα καὶ τὸ καπέλο κόπτεται ἀπὸ τὸν ξηρὸν ἄρτον καὶ τὰς λοιπὰς στερήσεις των. Ἄνευ μέλλοντος, ἄνευ ἐλπίδος, θύματα τῆς πολυλογίας τῶν γυναικῶν, τῆς ἀπληστίας τῶν ἐμπόρων, ζῶντες ὡς ὄργανα, ὄχι ὡς ἄνθρωποι, ὁ Θεὸς ξεύρει τί μῖσος τρέφουσι κατὰ τῆς κοινωνίας, ἡ ὁποία ὅλη ζῇ καλλίτερα ἀπὸ αὐτοὺς, μηδὲ τῶν ἐπαιτῶν αὐτῶν ἐξαιρουμένων. Καὶ ὅμως ἡ δουλειά των εἶναι νὰ μειδιῶσιν εἰς τὸ ξόανα, νὰ μειδιῶσιν εἰς τὰς καρκάξας, νὰ μειδιῶσι εἰς τὰ νήπια αὐτά. Τοιοῦτον μαρτύριον οὔτε ἡ Ἱερὰ Ἐξέτασις, οὔτε τὸ τά-

γμα τῶν Γιανιτσάρων, οὔτε ἡ Ῥωσσικὴ ἀστυνομία, οὔτε ὁ Δάντης ἐπενόησαν. Μόνον τὸ μαρτύριον τῆς ἐπὶ δεκαπέντε ὥρας ὀρθοστασίας των ἀρκεῖ νὰ προκαλέσῃ τὴν κοινωνίαν καὶ τὴν κυβερνητικὴν μέριμναν ὑπὲρ αὐτῶν. Ἐν Ἀγγλίᾳ ἐσχάτως ἀκόμα συνέστη σύλλογος ὅπως περιορισθῇ διὰ νομοθετικῆς καὶ κυβερνητικῆς ὁδοῦ ἡ ὀρθοστασία αὐτὴ τῶν κορασίων εἰς πολλὰ καταστήματα.

* *

Ἐλπίζομεν ὅτι πρὶν ἢ ἐκθέσουν τοὺς ὑπαλλήλους των οἱ κύριοι Ἔμποροι εἰς τὴν ἀπελπιν βίαν τῆς ἀπεργίας, ὅπερ ἔσται δι' αὐτοὺς ἴσον καὶ ἡ αὐτοκτονία, θέλουσι συνέλθει καὶ λαμβάνοντες ὅλην τὴν τελευταίαν ἐπανάστασιν, τὴν ἐπελθοῦσαν εἰς τοὺς ὅρους τῆς κοινωνικῆς ζωῆς ἐν Ἀθήναις, θὰ προθῶσιν:

Α'. Εἰς αὔξησιν τὸ ὀλιγώτερον κατὰ 50 0)0 τῶν μισθῶν καὶ

Β'. Εἰς διακοπὴν τριῶν ὡρῶν τὸ θέρος τὴν μεσημβρίαν, καὶ δύο τὸν χειμῶνα.

Καλιδάν.

ΦΡΟΥ ΦΡΟΥ

—

Ὑπάρχουσιν ἀκόμα τυπογράφοι ἐπιμένοντες ἀρνούμενοι νὰ παραδεχθῶσι τὴν αὔξησιν τῶν ἐργατικῶν μισθῶν 30 0[0· καὶ ἰδοὺ ὅτι οἱ συνάδελφοί των πάσχουσι καὶ αὐτοὶ τώρα, διαθέτοντες ὑπὲρ τῶν ἀπεργούντων ἀδελφῶν των τὸ ἐκ τῆς ἐπελθούσης αὐξήσεως περίσσευμα, ἀνελθὸν τὴν πρώτην ἑβδομάδα εἰς δρ. 318. Καὶ πάλιν τοὺς συμβουλεύομεν νὰ σκεφθῶσι περὶ τῆς συστάσεως συνεργατικοῦ Τυπογραφείου. Ἀλλαγοῦ τοιαῦτα καταστήματα, ἱδρυόμεναὑπὸ ἐργατῶν καὶ διευθυνόμενα, ἀκμάζουσι καὶ εὐημεροῦσι. Δὲν ἔχουσιν ἡ ἀλληλεγγύως νὰ συνομολογήσωσι δάνειον καὶ εἴμεθα βέβαιοι ὅτι θὰ τὸ εὕρωσι καὶ ν' ἀρχίσουν ἐργαζόμενοι, κάμνοντες συναγωνισμὸν εἰς τοὺς σκληροτραχήλους αὐτοὺς κυρίους,τοὺς ζητοῦντας νὰ τοὺς ἐξαναγκάσουν εἰς τὴν ἐκ λιμοκτονήσεως ὑπακοὴν εἰς τοὺς ὅρους των.

—

Τόσα κολακευτικὰ καὶ πανηγυρικὰ ἐγράφησαν εἰς τὰς ἐφημερίδας ὑπὲρ τοῦ κ. Τσιγγροῦ, ὡς μεγατίμου, ὡς εὐεργετικοῦ, ὡς γενναίου, ὡς Κολοκοτρώνη, καὶ δὲν ξεύρομεν τί ἄλλο, ὥστε ἡμεῖς ἐκ τῆς βαρείας ὀσμῆς τοῦ θυμιάματος, ὡς Σίβυλλαι ἐπὶ τοῦ τρίποδος, ἐμπνευσθέντες, προήχθημεν εἰς τὴν ἑπομένην σκέψιν:

Ἄλλοτε διὰ νὰ προκαλέσῃ ὁ κ. Τσιγγρὸς τοιαῦτα ἀγωνιστικὰ τῶν ἐφημερίδων ὑπὲρ τῆς κλονουμένης ὑπολήψεώς του κατόπιν κερδοσκοπικωτάτων δι' ἑαυτὸν καὶ διὰ τὸ δημόσιον ἐπιβλαβῶν οἰκονομολογικῶν *κόλπων*, προέβαινε εἰς δωρεὰς, πότε πενῆντα, πότε ἑκατὸν χιλιάδων, καὶ πότε μὲν πραγματικῶν, (Μουσεῖον, κλπ.) τὰς ὁποίας ὅμως ἐνεχείριζεν εἰς τὸν Βασιλέα, καὶ πότε φαντασιωδῶν (Θέατρον, Φυλακαί), δι' ἃς ἐν τούτοις ὑπεῖχεν ἠθικὴν εὐθύνην.

Δὲν εἶναι λοιπὸν πιθανὸν ὅτι ὁ πονηρὸς Χιώτης διέδωσε **μόνος του** τὸν περὶ ἀπαγωγῆς του μύθον, διὰ νὰ κάμῃ *ρεκλάμαν*,τὴν φορὰν αὐτὴν **δωρεάν;**

Α! *μπονταλάδες* συνάδελφοι! Ἔτσι πίπτουν εἰς τὴν παγίδα ἑνὸς χιώτη;

—

Ὅταν ἀπουσιάζῃ ὁ Δήμαρχος, ὁ Δημαρχεύων πάρεδρος ἀναπτύσσει κάποιαν φιλοτιμίαν ἵνα δείξῃ ὅτι δὲν εἶναι καὶ αὐτὸς ὅλως διόλου *κούτσουρο* καὶ ὅτι ἂν δὲν φαίνεται νὰ κάμῃ τίποτε, αἰτία εἶναι ὁ Δήμαρχος ὅστις τὸν ἐμποδίζει. Ὁ κ. Παπαλεξανδρῆς ὅμως ἀπεδείχθη καὶ τοῦ Σούτσου σουτσότερος. Ὁ ἀνηλεὴς, ἐν μέσῳ τῶν πνιγηρῶν αὐτῶν καυσώνων, δὲν ἀφήρεσεν ἀκόμη τὸ ὡς τὸ ἀνάστημά του χῶμα τῶν δρόμων ὑφ' οὓς ἐγένοντο ὑπόνομοι. Εἰς τὴν ἀδιαφορίαν δὲ προσθέτων καὶ τὴν εἰρωνίαν, ἔβαλεν ἓν κάρρον ἐπὶ τῆς *Ὁδοῦ Ἀγχέσμου* νὰ σαρώσῃ τὸ χῶμα, διὰ τὸ ὁποῖον δὲν φθάνουν ἑκατὸν κάρρα. Δὲν τοῦ χρειάζεται λοιπὸν μία ὁλόκληρος Ὁδὸς Ἀγχέσμου, μὲ συμπάθειο;

—

Εἰς τὸ Φάληρον τὴν ἑσπέραν τῆς Κυριακῆς δὲν ἦτο κόσμος, ἀλλὰ **ὁ** κόσμος. Καὶ ἤρχισε πλέον νὰ γυρνᾷ αὐτὸς ὁ κόσμος περὶ τὸν ἄξονά του καὶ νὰ ζαλίζωνται οἱ καλλιτέχναι τοῦ Φαλήρου, οἱ ὀνειρευόμενοι αὐτὸ μὲ τὸν ὀλίγον, ἀλλὰ ὡραῖον καὶ γνωστὸν κόσμον, καὶ νὰ τοὺς πιάνῃ θάλασσα . . . μέχρις ἐμέτου.

—

Ὑπὸ τοῦ κ. Τσόχα μᾶς ἀναγγέλλεται ἡ ἐννάτη πριμαδόνα, ἡ καὶ τὸ γένος ἑλληνίς. Ἔχομεν λοιπὸν τὰς ἐννέα Μούσας, τὸν Μάϊον ἢ τὸν Τσόχαν μας ἀδούσας. Καὶ ἐπειδὴ ἀπὸ τὰς ἐννέα αὐτὰς μόνον μίαν βλέπομεν, τὴν κυρίαν Μαρτίνεθ, αἱ ἄλλαι ὀκτὼ βεβαίως θὰ εἶναι τετραπόδαραις!

—

Εἰς τὰ τούρκικα μέρη τὰ φέσια τὰ σιδερόνουν ἐπάνω εἰς καλούπια. Οἱ Ἀλεξανδρινοὶ τὰ ἠύραν ὅλα ἐδῶ, ἀλλὰ καλούπια δὲν ἠύραν. Λοιπὸν ἔγειναν ἀπὸ τὸν θυμόν των κόκκινοι σὰν τὰ φέσια των. Τί βρωμόπολις εἶνε αὐτὴ ποῦ δὲν ἔχει καλούπια διὰ τὰ φέσια τῶν Ἀλεξανδρινῶν; Ἀλλὰ καταπραϋνθῆτε, δά, ἀγαπητοί μας Ἀλεξανδρινοί, ἡμεῖς ἐδῶ δὲν ἔχομεν καλούπια διὰ τὰ φέσια σας; Ὦ! Ἐφαρμόσατε τὰ φέσια σας ἐπὶ σιφναϊκῶν τσουκαλίων ἀνεστραμμένων, προσέξατε νὰ θέσητε ἀκριβῶς τὴν κορυφὴν τῶν πρώτων ἐπὶ τοῦ πάτου τῶν δευτέρων ἔπειτα περάσατε τὸ τσουκάλι εἰς τὴν κεραλήν σας μεταχειριζόμενοι αὐτὴν ὡς καλοῦπι τοῦ καλουπίου, καὶ τότε θὰ ἰδῆτε τὶ ὡραῖον καλούπωμα δύναται νὰ γείνῃ καὶ ἐδῶ ἐν Ἀθήναις. Ἔμπρὸς, μὴν ἀργῆτε εἰς τὸ ἔργον, ἀγαπητοί μας Ἀλεξανδρινοί!

—

Εἰς τὸ θεατρον τοῦ Φαλήρου παρετηρήσαμεν ὅτι γελοῖοί τινες ῥίπτουσιν ἐπὶ τῆς σκηνῆς μπουκέτα, σαχλοὺς καὶ πεντάρικους διερμηνεῖς τῶν σαχλῶν αἰσθημάτων των. Ἀποροῦμεν πῶς ἡ Ἀστυνομία δὲν τοὺς περιχύνει πατόκορφα αὐτοὺς τοὺς μικροὺς κυρίους διὰ νὰ σβύσῃ τὸ αἰσθηματικὸν ἡφαίστειόν των, ὅπερ ἔχει τόσον ἐκρηκτικὰς διαθέσεις. Ἀποροῦμεν δὲ πρὸ πάντων μὲ τὸν κ.

Κατσίμπαλην ὁ ὁποῖος δὲν συνιστᾷ εἰς τὰς ἀοιδούς του, ἀρκοῦσαν περιῤῥόνησιν πρὸς τὰς ἠλιθίας αὐτὰς ἐκδηλώσεις ἀπαιτητικοῦ θαυμασμοῦ ἔχοντος ἔντασιν πενῆντα λεπτῶν. Δύναται νὰ γείνῃ ἀπογοητευτικώτερον πρᾶγμα τοῦ νὰ βλέπῃς ἐκείνας αἵτινες σὲ συγκινοῦν καὶ σὲ μαγεύουν, ἐκείνας αἵτινες περιβάλλονται ἐπὶ τῆς σκηνῆς τὸ θέλγητρον ἰδανικῆς τινος γοητείας,νὰ κύπτωσιν ὡς ῥακοσυλλέκτριαι καὶ νὰ συλλέγωσι τὰ χορταρικὰ τὰ ὁποῖα ταῖς σκορπίζουσιν, ἀντὶ νὰ τὰ τρώγωσιν οἱ τινὲς οὗτοι γελοῖοι;

—

Καὶ ἐπειδὴ πρόκειται περὶ τοῦ θεάτρου τοῦ Φαλήρου μεταβάλλοντες ὕφος, ἐκφράζομεν σιγὰ σιγὰ τὴν γνώμην μας ὅτι εἰς τὸν Βοκάκιον, ὁ ὁποῖος πρόκειται νὰ μᾶς καταθέλξῃ ἐπὶ πολλὰς ἀκόμη ἑσπέρας, καλὸν θὰ ἦτον ν' ἀποκρυβῶσι, ὡς ἀπὸ ὡραίαν ἀνθοδέσμην μερικὰ μαραμένα φύλλα, κάτι διάλογοι, ἄνευ ἐνδιαφέροντος, οὐδὲν προσθέτοντες εἰς τὸ ἔργον, μόλις ἀνεκτοὶ διὰ πρώτην φορὰν, ἀλλὰ πλήρεις νύστας διὰ δευτέραν καὶ τρίτην, κατὰ τῶν ὁποίων θυμόνομεν καὶ μνησικακοῦμεν, διότι παρεμβαίνουσιν ὡς ὀχληροὶ μάρτυρες εἰς πολυπόθητον συνέντευξιν μὲ τὴν πετακτὴ, μαργιόλα, αἰσθηματικὴν,ἠδυπαθῆ, κατεργάρα ἐρωμένην μας: τὴν μουσικὴν τοῦ Suppé.

ΒΟΚΑΚΚΙΟΣ

—

Σεβαστέ μοι διδάσκαλε,

Ἐγὼ ποτέ μου δὲν ἐπάτησα εἰς θέατρα, τὰ ὁποῖα θεωρῶ ἐργοστάσια τοῦ Σατανᾶ πρὸς κατασκευὴν ἁμαρτίας διαφόρων ποιοτήτων. Ἀλλὰ προχθὲς ὅταν ἔμαθα ὅτι θὰ παρασταθῇ ὁ Βοκάκιος δὲν εἰξεύρω πῶς αὐτὸ τὸ ὄνομα μοῦ ἐφάνη ὡσὰν ὄνομα κανενὸς ὁσίου καὶ θεοφόρου πατρός. Μοῦ φάνηκε σὰν Ἀκάκιος.

Τί ξεύρεις, εἶπα μὲ τὸν νοῦν μου, τὶ θὰ εἰπῇ αὐτὸς ὁ ὅσιος Βοκάκιος διὰ τὴν παραλυσίαν, ποῦ κατήντησε τὰς Ἀθήνας Σόδομα καὶ Γόμορα, καὶ ποῦ ὅταν βλέπω καμμίαν λάμψιν ἔξω ἀπὸ τὸ σπῆτι μου ἀνοίγω τὸ παράθυρό μου καὶ κυττάζω μήπως ὁ Θεὸς ἔρριψε θεῖον καὶ πῦρ καὶ μᾶς κατέκαυσε.

Ὅταν εὐγῆκα εἰς τὸ Φάληρον, χαρὰ ἀληθοῦς χριστιανοῦ κατέλαβε τὴν καρδίαν μου· ποτὲ δὲν εἶδον τόσον πλῆθος, εἰς τὴν ἐκκλησίαν· καὶ ἐδοξολόγησα τὸν θεὸν διὰ τὴν μετάνοιαν τοῦ Ἰσραήλ.

Καὶ ἔτρεξα καὶ ἐκάθησα μεταξὺ δύο κυριῶν.

Ἔπειτα ἤρχισε νὰ παίζῃ ἡ μουσικὴ ἀπαράλλακτα ὅπως εἰς τὴν Πλατείαν τρεῖς φοραῖς τὴν ἑβδομάδα, καὶ τόρα δύο μόνον,ὅπως ἐδιάβασα εἰς τὴν «Νέαν Ἐφημερίδα».

Ἐπρόσεχα· ἀπὸ πάνω ἕως κάτω ἤμουν ὅλο μάτια καὶ αὐτιά.

Ἐξαφνα, σηκόνεται ὁ μπερδὲς καί . . . — τί βλέπω; κάτι ἄνδρας καὶ γυναῖκας ποῦ ἔτρεχαν ἐπάνω κάτω εἰς τὴν σκηνὴν, καὶ πότε ὡμιλοῦσαν, πότε ἐτραγῳδοῦσαν, καὶ οἱ ἀρσενικοὶ ἦσαν ἐνδυμένοι σὰν μασκαράδες τῶν Ἀποκρέω καὶ αἱ γυναῖκες φοροῦσαν κάτι καλαθάκια εἰς τὰ κεφάλια των, ὅμοια μὲ ἐκεῖνα ποῦ ἔχουν οἱ Χιώταις διὰ τὴν μιζύθρα τους· ἕνας ἀπὸ τοὺς ἄνδρας μάλιστα, ἕνας κοντὸς, σπανὸς, ἦταν καὶ καμπούρης· ἀλλὰ τὴν καμπούρα δὲν τὴν εἶχε ἀπ' ὀπίσω, τὴν εἶχε ἀπ' ἐμπρὸς, ἐκεῖ ποῦ τὴν ἔχουν αἱ γυναῖκες· αὐτὰ δὲν με παράκρεσαν· ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἀρχίζει νὰ σημαίνῃ ὁ ἑσπερινὸς καὶ ἐπαρηγορήθηκα· ἐκεῖνος ὅμως μὲ τὴν καμπούρα ἀπ' ἐμπρὸς ἐφαίνουνταν πῶς κάτι κακὸ ἐλογάριαζε· εἰς τὸ πλάγι μου ἐκάθητο ἕνας πατέρας μὲ τὴν κόρη του καὶ ἄκουσα ποῦ τῆς ἔλεγε ὅτι αὐτὸς ἦτον ὁ Βοκάκιος, ποῦ ἔγραφε σκανδαλιάρικα βιβλία ποῦ κατεκόλαζαν τὸν κόσμον, καὶ ἦτον ἕνας παραλυμένος ποῦ ἐξαμυαλίζε ταῖς γυναίκαις τοῦ κόσμου.

Αὐτὸς ἦτον ὁ Βοκάκιος! αὐτὸν ἐγὼ ἤλθα ν' ἀκούσω, ὦ! αὐτὸς δὲν ἦτον Ἀκάκιος, ἦτο Βουκάκιος, σύνθετος ἀπὸ τὸ βου τὸ ἐπιτατικὸν καὶ τὸ κακὸς, ὡσὰν τὸ βουλιμία.

Καὶ ὡς νὰ μὴ ἐφοβεῖτο τὴν Γέενναν τοῦ πυρὸς τοῦ ἡτοιμασμένου παρὰ τοῦ διαβόλου ἤρχιζε μὲ τοὺς συντρόφους του νὰ ἐμβάλλῃ εἰς πειρασμὸν τὰς εὐλαβεῖς καὶ θεοσεβεῖς χριστιανὰς αἱ ὁποῖαι ἐπήγαιναν ἡσυχα εἰς τὸν ἑσπερινόν των.

Ἔπειτα ὅλο τοιαῦτα· οἱ θεαταὶ ἄνδρες, γυναῖκες, ἐγέλων, αἱ γειτόνισσαί μου μάλιστα ἐξεκαρδίζοντο· ἡ λεγεὼν τῶν δαιμονίων ἐμβῆκεν εἰς ὅλων μας τὰ σώματα — καὶ ἀφοῦ ἡ θάλασσα ἦτον ἐκεῖ τόσο πλησίον, ἀπορῶ πῶς ὁ Θεὸς δὲν ἔκαμεν ἄλλην μίαν φορὰν τὸ θαῦμα τῶν χοίρων καὶ δὲν μᾶς ἔπνιξεν ὅλους κακὴν κακῶς ὡσὰν εἰς τὴν θάλασσαν τῶν Γεργεσινῶν.

Μόνον δύο καλὰ πράγματα εἶδα· μερικοὶ φιλήσυχοι νοικοκυραῖοι ταῖς ἔβρεξαν μὲ κάτι σχοινιὰ τοῦ ξεμυαλισμένου βασιλικά των, καὶ μοῦ ἦλθε νὰ πηδήσω κ' ἐγὼ εἰς τὴν σκηνὴν νὰ τοῦ δείξω τοῦ ἀναισχύντου ὁ ὁποῖος βάζει φωτιὰ εἰς ταῖς ποδιαῖς τῶν ξένων γυναικῶν.

Τὸ ἄλλο καλὸ ἦτο ποῦ ἔκαυσαν τὰ βιβλία ἐκείνου τοῦ Βοκακίου· ἂν ἄκουαν ἐμένα θὰ τὸν ἔρριπτα καὶ αὐτὸν τὸν ἴδιον εἰς τὰς φλόγας νὰ καῇ, ἀφ' οὗ αὐτὸς ἔρριψεν εἰς τὰς φλόγας τοῦ Ἅδου τόσας ψυχάς!

Ἀλλὰ τὸ πρόσωπόν μου ἔγεινε κατακόκκινον, ἀπὸ ἐντροπὴν, ἔπτυσα εἰς τὸ στῆθός μου, καὶ ἐδεήθην τοῦ Θεοῦ νὰ μὲ σώσῃ ὅταν εἶδα τὸν ἀλάστορα Βοκάκιον καὶ τοὺς συντρόφους του νὰ σύρωσι τὰς γυναῖκας τῶν οἰκοκυραίων ὅπως παραβῶσι μαζῆ των τὴν Ἑβδόμην Ἐντολήν.

Καὶ οἱ ἀθεόφοβοι δὲν ἐσυλλογίζοντο, ὅτι ἦτον τεσσαρακοστὴ καὶ νηστεία καὶ δὲν ἦλθε ἀκόμη τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων!

Ἤμην ἔξω φρενῶν· ἤθελον νὰ φύγω· ἐνθυμήθην τὴν συμβουλὴν ἑνὸς Ἁγίου διὰ τοιαύτας περιστάσεις καὶ ἐφαντάσθην τοὺς ὄνυχας τῶν δαιμόνων νὰ ἐμπήγωνται εἰς τὰς σάρκας μου, τοὺς σκώληκας νὰ μοῦ τρώγουν τὸ σῶμά μου, τὴν ψυχήν μου καιομένην εἰς τὰς φλόγας ὡσὰν τὰ βιβλία τοῦ Βοκακίου, καὶ τοὺς ὄνυχάς μου πλέοντας εἰς τὴν ζέουσαν πίσσαν τῶν λεβήτων τῆς κολάσεως· καὶ ὅμως δὲν εἰμποροῦσα νὰ κινηθῶ· μία δύναμις ὑπεράνθρωπος μὲ εἶχε καρφώσει ἐκεῖ εἰς τὴν θέσιν μου.

Ὅσο ἔβλεπα τόσον ἤναπτεν ἡ περιέργειά μου· μὲ ἐμαγνήτιζον, ἔχυνον ἐν ῥεῦμα πονηρᾶς ἡδονῆς καθ' ὅλον τὸ σῶμά μου οἱ βέβηλοι ἐκεῖνοι κορσέδες οἱ γεμάτοι ἀπὸ κοσμικὰς σάρκας· συγχώρησέ μοι, διδάσκαλε, διότι σὲ ἐμβάλλω εἰς πειρασμὸν, ἀλλὰ πρέπει ὅλα νὰ σοῦ τὰ ἐξομολογηθῶ· μερικῶν ἀπὸ τὰς μαγίσσας ἐκείνας — φρίξον ὅσον εἰμπορεῖς —ἐφαίνοντο τὰ γυμνὰ στήθη καὶ εἰς ἑκάστην κίνησιν ποῦ ἔκαμνον ἐκινοῦντο ἀπὸ τὴν ἐντροπήν των....

Ἔπειτα καλὰ καλὰ δὲν ἐνθυμοῦμαι τί συνέβη. Ὅλον μου τὸ αἷμα εἶχε συρρεύσει εἰς τὴν κεφαλήν μου· εἰς τὰς φλέβας μου ἐκυκλοφόρει ἀναλυμένον μολύβι· οἱ ὀφθαλμοί μου ἔβγαζον φλόγας· ἡ γλῶσσά μου εἶχε ξηραθῆ· μοῦ ἤρχονταν λιποθυμίαι, μία νάρκη μὲ εἶχε καταλάβει εἰς τὴν ὁποίαν ἐλησμόνησα τὰ πάντα, καὶ αὐτὸν ἀκόμη τὸν Διάβολον καὶ μόνον ἀγγέλους μοῦ ἐφαίνετο ὅτι ἔβλεπον ἐν ἐκστάσει. Ἠσθανόμην κάτι περίεργα πράγματα. Μοῦ ἐφαίνετο ὅτι ἐπείνα τὸ σῶμά μου.

Ἀχ! Βουκάκιε, Βουκάκιε!

Πῶς ἀνεχώρησα δὲν τὸ ἐνθυμοῦμαι· ἐνθυμοῦμαι μόνον ὅτι ὅταν ἔφθασα εἰς τὸ δωμάτιόν μου, ἡ κεφαλή μου ἦτο γεμάτη ἡμίγυμνα σώματα, καὶ τ' αὐτιά μου γεμάτα γέλωτας τῶν γυναικῶν ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι ὡμοίαζον μὲ τοὺς συριγμοὺς τοῦ ὄφεως τοῦ ἀπατήσαντος τὴν προμήτορα ἡμῶν Εὔαν.

Καὶ διὰ νὰ εἶνε πλήρης ἡ σκηνογραφία ὡς δένδρον τῆς γνώσεως τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ κακοῦ, μοῦ παρουσιάζετο ἡ μαγευμένη ἀχλαδιὰ τοῦ Φαλήρου.

Ἔπεσα νὰ κοιμηθῶ· ἔκλεισα τοὺς ὀφθαλμούς μου· ἀλλὰ μόνον τὰ βλέφαρα ἐκλείοντο· οἱ ὀφθαλμοὶ ἀπὸ μέσα ἠγρύπνουν· δίχως δὲ νὰ θέλω ἔβλεπα τὰ ἀνοιγόμενα παράθυρα, τὰ κλειόμενα δωμάτια, τὰ καλαφατιζόμενα βαρέλια καὶ . . . ὤ! ὤ! . . .

Δὲν ἐκρατήθην· ἀνετινάχθην· ἤναψα τὸ κηρί μου· ἐπῆρα τὴν Σύνοψίν μου, ἀνέγνωσα τὸ «Ἄσπιλε» καὶ εἶπον μετὰ κατανύξεως. «Τὰς τῆς σαρκὸς ἡμῶν ἐπαναστάσεως κατάστειλον καὶ πᾶν γαιῶδες καὶ ὑλικὸν ἡμῶν φρόνημα κοίμησον» καὶ τὸ «Καὶ δὸς ἡμῖν δέσποτα πρὸς ὕπνον ἀπιοῦσιν ἀνάπαυσιν σώματος καὶ ψυχῆς καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ ὕπνου τῆς ἁμαρτίας καὶ ἀπὸ πάσης σκοτεινῆς καὶ νυκτερινῆς ἡδυπαθείας.»

Ἅμα τὰ ἀνέγνωσα αὐτὰ ἔσβυσα τὸ κηρί μου καὶ ἐπλάγιασα· ὦ τοῦ θαύματος! ὡς νὰ ἐπῆρα κανὲν ὑπνωτικὸν ἀπεκοιμήθην· ἀλλ' οἴμοι ὁ τάλας! ὅλοι ἐκεῖνοι οἱ ἄσεμνοι γέλωτες, καὶ αἱ κραυγαί, καὶ τὰ τραγούδια ἐβόῦζον τριγύρω εἰς τὸ προσκεφάλαιόν μου καὶ ἔβλεπον εἰς τὸ σκότος νὰ λάμπουν ὀφθαλμοὶ φλογεροί, καὶ ἔβλεπον μαστοὺς ἀναπαλλόντας καὶ ἑτοίμους νὰ πέσουν εἰς τὴν ἀγκάλην μου ὡς ὥριμοι καρποί, καὶ ἔβλεπον μπράτσα καὶ γάμπαις καὶ γλουτοὺς, παχουλὰ, τριανταφυλλένια ὅλα, νὰ περιδινοῦνται πέριξ τῆς κεφαλῆς μου· καὶ ἔβλεπον τὸν ἑαυτόν μου Βοκάκιον καὶ ἐκείνας νὰ μὲ σύρουν ἀπὸ τὴν κλίνην μου καὶ νὰ μὲ δεικνύουν πονηρὰ χαμογελῶσαι τὴν θύραν ἑνὸς δωματίου....

Ἀχ! διδάσκαλέ μου, σῶσέ με, διδάσκαλέ μου· καὶ δι' αὐτὸ σοῦ τὰ ἐξομολογοῦμαι, διὰ νὰ σωθῶ· διότι ὁ ἁμαρτωλὸς ἄνθρωπος ὁμοιάζει μὲ Μανιάτη φορτωμένο· ἐξωμολογήθηκε τὴν ἁμαρτίαν του; ἔρριψε ἀπὸ πάνω τὸ βάρος του. Ἁμαρτία γὰρ ἐξωμολογημένη οὐκ ἔστιν ἁμαρτία.

Ὤχ! τόρα αἰσθάνομαι πλέον τὸν ἑαυτόν μου ἐλαφρὸν καὶ ἕτοιμον πρὸς πάλην κατὰ τοῦ Σατανᾶ.

Ἀλλ' ὅπως ἐλαφρύνθη ἡ ἰδική μου ῥάχις, ἐλαφρύνονται ἀρά γε διὰ τῆς μετανοίας καὶ τῆς ἐξομολογήσεως καὶ τῶν ἄλλων αἱ ῥάχεις; Ὄχι βέβαια, θὰ μοὶ ἀποκριθῆς, σεβαστὲ διδάσκαλε. Λοιπὸν ὁ πονηρὸς ἔστησεν ἐκεῖ τὰ δίκτυά του καὶ ἁλιεύει ψυχάς. Ποῖος θὰ τὰς σώσῃ; ποῖος θὰ συντρίψῃ τὴν πτέρναν τοῦ Σατανᾶ;

Μόνος σύ, ἀγαπητέ μοι διδάσκαλε, δύνασαι νὰ πράξῃς τοῦτο. Κατάβα εἰς τὸ Φάληρον, δίωξον τὴν λεγεόναν ταύτην τῶν δαιμονίων διὰ τοῦ φραγκελίου ὡς ὁ Ἰησοῦς τοὺς ἐμπόρους ἀπὸ τὸν ναὸν τοῦ Κυρίου, ἐξόρκισον τὰ κακὰ πνεύματα, κάμε ἁγιασμὸν καὶ ῥάντισε τὰ σανίδια τῆς σκηνῆς καὶ τῶν παρασκηνίων καὶ ὄχι μόνον ῥάντισέ τα, ἀλλὰ καὶ σφογγάρισέ τα, διότι ἔχουν ἀπορροφήσει τῆς λαδιαὶς τῆς ἀκολασίας, καὶ ἄναψε ἐκεῖ ἓν κανδύλιον καὶ κατέβα εἰς τὸ Φάληρον ὅταν ἔχῃς σιδηροδρομικὰ, καὶ κάμε λειτουργίαν.

Ὦ Διδάσκαλε, θὰ σώσῃς τόσας ψυχὰς, θὰ συντρίψῃς τὸ κέρας τοῦ διαβόλου, καὶ ὁ μισθός σου θὰ εἶνε πολύς... εἰς τοὺς οὐρανούς.

Τῆς Ὑμετέρας Ὁσιολογιότητος τέκνον πειθήνιον.

Ἀγάπιος.

Ῥάπτης ἱερῶν ἐνδυμάτων

Ὅ,τι πιστὸν ἀντίγραφον.

Ἰουλιανός.

ΑΠΑΤΗΘΕΙΣ, ΔΑΡΘΕΙΣ ΚΑΙ ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΜΕΝΟΣ.

Ἐν Παρισίοις ἦτο φλωρεντῖνός τις εὐπατρίδης, ὅστις μικρὰν ἔχων περιουσίαν ἠναγκάσθη νὰ γείνῃ ἔμπορος, καὶ τόσον πολὺ ἐπέτυχον αἱ ἐπιχειρήσεις του ὥστε ἐντὸς ὀλίγου ἔγεινε πλουσιώτατος. Ἕνα μόνον εἶχε υἱὸν μονογενῆ, ὀνομαζόμενον Λουδοβῖκον. Δὲν ἠθέλησε νὰ τὸν κάμῃ ἔμπορον· ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ λησμονήσῃ τὴν εὐγένειαν τῶν προγόνων του τὸν ἔκαμε στρατιωτικὸν καὶ τὸν εἰσήγαγεν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ στρατοῦ τοῦ βασιλέως τῆς Γαλλίας. Μετ' ὀλίγον κατώρθωσε νὰ διορισθῇ ὁ υἱός του εἰς θέσιν τινὰ ἐν τῇ αὐλῇ, ὅπου ὅλοι τὸν ἐξετίμησαν διὰ τὴν σώφρονα διαγωγήν του καὶ τὰ αἰσθήματα τῆς τιμῆς, τὰ ὁποῖα εἶχε διδαχθῆ συναναστρεφόμενος μετὰ εὐπατριδῶν. Ὁ νεαρὸς λοιπὸν στρατιωτικὸς ἐν τῇ γαλλικῇ αὐλῇ διατρίβων, εὑρέθη μίαν ἡμέραν μετά τινων ἱπποτῶν νεωστὶ ἐλθόντων ἐξ Ἱερουσαλὴμ, ὅπου ὑπῆγαν νὰ ἐπισκεφθῶσι τὸν Ἅγιον Τάφον. Οἱ ἱππόται οὗτοι συνδιελέγοντο περὶ τῆς καλλονῆς τῶν γυναικῶν τῆς Γαλλίας, τῆς Ἀγγλίας καὶ τῶν ἄλλων χωρῶν διὰ τῶν ὁποίων διῆλθον. Εἰς ἐξ αὐτῶν διεβεβαίωσεν ὅτι οὐδέποτε εἶδε εὐμελέστερον καὶ περικαλέστερον πλάσμα τῆς γυναικὸς τοῦ Ἐγγάνου δὲ Γκαλούση, κατοικούσης εἰς Βουλόνην καὶ γνωστῆς ὑπὸ τὸ ὄνομα κυρία Βεατρίκη. Οἱ συνοδοιπόροι του πάντες συνεφώνησαν μετ' αὐτοῦ, καὶ δὲν εἶχον τελειωμὸν οἱ ἔπαινοι αὐτῶν περὶ τῶν θελγήτρων τῆς γυναικὸς ταύτης.

Ὁ Λουδοβῖκος ὁ ὁποῖος δὲν εἶχεν ἀγαπήσει ἀκόμη, ἠγάπησε τὴν ὡραίαν ταύτην ἐκ μόνης τῆς ἀφηγήσεως τῶν προτερημάτων της. Ἀπὸ τὴν στιγμὴν ἐκείνην αὕτη κατέλαβεν ὅλας αὐτοῦ τὰς σκέψεις· φλεγόμενος δὲ ἀπὸ τὴν ἐπιθυμίαν νὰ τὴν ἴδῃ καὶ νὰ μείνῃ πλησίον της, εἶπεν εἰς τὸν πατέρα του ὅτι θέλει νὰ μεταβῇ εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ὁ πατήρ του τῷ ἔδωκεν εὐκόλως τὴν ἄδειαν. Ἀπεχαιρέτισε τοὺς φίλους καὶ διηυθύνθη εἰς τὴν Βουλόνην ὅπου μετωνομάσθη Ἀννεκῖνος. Κατὰ τύχην, τὴν ἐπαύριον τῆς ἀφίξεώς του τὴν εἶδεν. Ἦτο εἰς τὸ παράθυρον καὶ τῷ ἐφάνη ὡραιοτέρα ἀκόμη παρ' ὅσον τὴν εἶχεν φαντασθῆ. Ἡ ζωηρότης τοῦ ἔρωτός του ἐδιπλασιάσθη, εἰς τὴν παραφορὰν δὲ τοῦ πάθους του ὡρκίσθη ὅτι δὲν θ' ἀπέλθῃ τῆς Βουλόνης ἂν δὲν ἀποκτήσῃ τὴν φιλίαν της καὶ δὲν ἐπιτύχῃ τὴν εὐνοιάν της. Ἀρ' οὐ ἐσκέφθη ἐπὶ πολὺ περὶ τῶν μέσων μὲ τὰ ὁποῖα ἠδύνατο νὰ γνωρισθῇ μὲ αὐτὴν, ἐφαντάσθη ὅτι τὸ καλλίτερον ὅλων ἦτο νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ συζύγου της, ἂν ἦτο δυνατόν. Πωλεῖ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον τοὺς ἵππους του, ὁρίζει εἰς τοὺς ἀνθρώπους του τί πρέπει νὰ κάμουν κατὰ τὴν διαμονήν του εἰς ταύτην τὴν πόλιν, τοὺς προτρέπει νὰ μὴ δεικνύωσιν ὅτι τὸν γνωρίζουσι ὁπουδήποτε καὶ ἂν τὸν συναντῶσι, καὶ ἀρ' οὐ ἔλαβεν οὕτω τὰ μέτρα του, ἀπετάθη πρὸς τὸν ξενοδόχον του καὶ τῷ εἶπε ὅτι θὰ τὸν ὑποχρεώσῃ πολὺ ἂν τὸν βάλῃ εἰς τὴν οἰκίαν κανενὸς πλουσίου. «Ἔχω ἀκριβῶς μίαν θέσιν κατάλληλον διὰ σέ. Εἰς τὴν πόλιν ταύτην ὑπάρχει εὐγενής τις ὀνομαζόμενος Ἐγγάνος, ὁ ὁποῖος χρειάζεται ἕνα ὑπηρέτην, καὶ τὸν θέλει νὰ ἔχῃ τὸ ἀνάστημά σου καὶ τὸ πρόσωπόν σου· θὰ τῷ ὁμιλήσω καὶ θὰ σοῦ φέρω ἀπάντησιν.» Πραγματικῶς τῷ ὡμίλησε, καὶ μετὰ τὴν εὐνοϊκὴν περιγραφὴν τῶν πλεονεκτημάτων τοῦ νέου, τὸν ἐδέχθησαν καὶ τὸν ὑπεδέχθησαν κάλλιστα, ἅμα τὸν εἶδον καὶ τὸν ἤκουσαν.

Ὁ Ἀννεκῖνος δὲ, κατευχαριστημένος διότι ἠδύνατο πολλάκις τῆς ἡμέρας νὰ βλέπῃ ἐκείνην τὴν ὁποίαν ἐλάτρευε, ὑπηρέτησε τὸν κύριόν του μὲ τόσον ζῆλον καὶ τόσην στοργὴν ὥστε μετ' ὀλίγον ἀπέκτησε ὅλην του τὴν ἐμπιστοσύνην. Ἐν ἑνὶ λόγῳ, τόσον τὸν ἠγάπα οὗτος, ὥστε τῷ ἀνέθηκε τὴν φροντίδα τῶν σπουδαιοτέρων του ὑποθέσεων. Τίποτε δὲν ἔκαμνε ἂν δὲν τὸν ἠρώτα, καὶ τὸν διώρισεν ἐπιστάτην του.

Μίαν ἡμέραν κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ κύριος Ἐγγάνος εἶχεν ὑπάγει εἰς τὸ κυνήγιον, καὶ ὁ Ἀννεκῖνος εἶχε μείνει εἰς τὴν οἰκίαν, ἡ κυρία Βεατρίκη, ἡ ὁποία δὲν εἶχεν ἐννοήσει διόλου ἀκόμη τὸν ἔρωτά του, ἀλλ' ἡ ὁποία ἠσθάνετο ἰδιαιτέραν τινὰ συμπάθειαν πρὸς αὐτὸν, τῷ ἐπρότεινε νὰ παίξωσι ζατρίκιον. Εἶνε εὐνόητον μὲ ποίαν εὐχαρίστησιν ἐδέχθη τὴν πρότασίν της. Ὁ ἐρωτευμένος Ἀννεκῖνος, θέλων νὰ τὴν εὐχαριστήσῃ ἔχανεν ἐπίτηδες, ἀλλ' ἔχανε μετὰ τόσης ἐπιδεξιότητος, ὥστε δὲν ἦτον εὔκολον νὰ τὸ ἐννοήσῃ αὕτη. Ἡ ὡραία κυρία ἦτο περιχαρής. Ὅτε κυρίαι τινες τῆς γειτονίας, ἐλθοῦσαι νὰ ἴδωσι τὴν Βεατρίκην, ἀπεσύρθησαν, ὁ Ἀννεκῖνος, ἐξακολουθῶν τὸ παιγνίδιόν του, ἐξέβαλε βαθὺν στεναγμόν.

— Τί ἔχετε; τῷ εἶπεν ἡ κυρία, προσηλοῦσα ἐπ' αὐτοῦ μετ' ἐνδιαφέροντος τὰ βλέμματά της· γιατὶ στεναζετε ἔτσι; μήπως δυσαρεστεῖσθε γιατὶ κερδίζω;

— Ἀλλοίμονον! κυρία, ἡ αἰτία ποῦ στενάζω εἶνε πολὺ σπουδαιοτέρα ἀπὸ τὸ παιγνίδι.

— Σᾶς παρακαλῶ. ἂν ἔχετε κάποιαν φιλίαν πρὸς ἐμὲ, νὰ μοῦ εἰπῆτε τί ἔχετε.

Εἰς τὰς λέξεις ταύτας λεχθείσας μὲ τόνον ἀληθῶς συγκινητικὸν, ὁ Ἀννεκῖνος ἐκβάλλει δεύτερον στεναγμὸν ἐκφραστικώτερον τοῦ πρώτου, ἡ δὲ κυρία τὸν παρακαλεῖ θερμότερον ἔτι νὰ τῇ ἐξηγήσῃ τὸ αἴτιον

— Δὲν θὰ δυσαρεστηθῆτε, κυρία, ἂν μάθετε, τὸ αἴτιον τῶν στεναγμῶν μου; μόνον ὁ φόβος μὴν τὸ εἰπῆτε μὲ κρατεῖ ἀκόμη.

— Ἔστε βέβαιος, φίλτατέ μου, ὅ,τι δήποτε καὶ ἂν εἶνε, δὲν θὰ σᾶς δυσαρεστήσω, οὐδὲ θὰ εἴπω εἰς κανένα τίποτε. Ὁμιλήσατε μὲ ὅλην τὴν ἀσφάλειαν.

— Ὑπ' αὐτοὺς τοὺς ὅρους, θὰ ῥιψοκινδυνεύσω νὰ σᾶς ἀνοίξω τὴν καρδίαν μου, κυρία.

Καὶ τῇ ὡμολόγησε μὲ δακρυδρέκτους ὀφθαλμοὺς ποῖος ἦτο, τῇ διηγήθη τὶ ἤκουσε λεγόμενα περὶ τῆς καλλονῆς της, τὸν ἔρωτα τὸν ὁποῖον ἠσθάνθη δι' αὐτὴν πρὶν ἀκόμη τὴν ἴδῃ, τὶ τὸν ὑπηγόρευσε νὰ ἐπιχειρισθῇ τὸ πάθος τοῦτο, καὶ δὲν τῇ ἀπέκρυψεν οὐδὲ τὸ αἴτιον τὸ ὁποῖον τὸν ἔπεισε νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ συζύγου της. Ἐπὶ τέλους τῆς ἐζήτησε μυριάκις συγγνώμην διὰ τὴν τόλμην του, καὶ τὴν ἱκέτευσε νὰ εὐσπλαγχνισθῇ τὸ αἴσθημά του, προσθέτων ὅτι ἂν δὲν εἶχε διάθεσιν νὰ τὸ συμμερισθῇ, νὰ μὴ τοῦ ἀρνηθῇ τοὐλάχιστον τὴν χάριν νὰ τὸν ἀφήσῃ εἰς τὴν θέσιν του, πλησίον της... Ὦ παράδοξος γλυκύτης! ὦ θαυμασία ἀγαθότης τῶν γυναικῶν τῆς Βουλόνης! ποσάκις ἀνεδείχθητε ἀξιέπαινοι εἰς παρομοίας περιστάσεις! Δὲν ἀγαπᾶτε διόλου τὰ δάκρυα καὶ τοὺς ἀναστεναγμούς· ἡ καρδία σας, φυσικῶς εὐαίσθητος, γνωρίζει νὰ τὰ προλαμβάνῃ καὶ νὰ ὑποβοηθῇ τὰς ἐπιθυμίας τῶν ἐραστῶν σας. Διατί νὰ μὴ δύναμαι νὰ σᾶς ἐπαινέσω ἐπαξίως! Ἡ φωνή μου θὰ ὕμνει ἀκαταπαύστως τοὺς ἐπαίνους σας! Ἡ θελκτικὴ Βεατρίκη, ἤτις ἐθεώρει ἀτενῶς τὸν Ἀννεκῖνον, ἐν ᾧ τῇ ὡμίλει, πεισθεῖσα περὶ ὅσων τῇ ἔλεγε, ἠσθάνθη συναίσθημά τι τόσον ζωηρὸν καὶ τόσον ἰσχυρὸν, ὥστε ἀνέμιξε τοὺς στεναγμούς της μετὰ τῶν ἰδικῶν του.

— Ἀγαπητέ μου φίλε, τῷ λέγει μετὰ ταῦτα, ἐλπίζετε τὰ πάντα. Συνεκινήσατε τὴν καρδίαν μου ὅσον δὲν δύναμαι νὰ σᾶς ἐκφράσω. Ναὶ, ἐγείνατε κύριος τῆς καρδίας ταύτης, τὴν ὁποίαν οὔτε τὰ δῶρα, οὔτε αἱ ἐπιδεικτικώτεραι φιλοφρονήσεις τῶν ἀξιεραστοτέρων εὐπατριδῶν, ἠδυνήθησαν νὰ συγκινήσωσι μέχρι τοῦδε. Εἶνε ἰδικήσας, φίλε μου· μοῦ φαίνεσθε ἄξιος νὰ τὴν ἀποκτήσετε, καὶ σᾶς ὑπόσχομαι ὅτι ἡ νὺξ αὕτη δὲν θὰ περάσῃ χωρὶς νὰ σᾶς δώσω ἀποδείξεις τοῦ ἔρωτος τὸν ὁποῖον μοῦ ἐνεπνεύσατε. Εἴσθε ἄξιος νὰ γείνετε εὐτυχὴς, μεθ' ὅσα ἐκάμετε δι' ἐμὲ, καὶ θὰ γείνετε. Ἡ θύρα τοῦ θαλάμου θὰ εἶνε ἀνοικτὴ τὰ μεσάνυκτα· ἔλθετε νὰ μ' εὕρετε αὐτὴν τὴν ὥραν. Εἰξεύρετε πρὸς ποῖον μέρος τῆς κλίνης πλαγιάζω . . . Διὰ νὰ πεισθῆτε δὲ καλλίτερον περὶ τῆς εἰλικρινείας τῆς ὑποσχέσεώς μου, ἰδοὺ, λάβετε τὸ φίλημα τοῦτο ὡς ἐνέχυρον.

Καὶ ὥρμησεν εἰς τὸν τράχηλον τοῦ Ἀννεκίνου· ἐφιλήθησαν ἐρωτικῶς, καὶ βεβαίως θὰ ἐλάμβανον μεγαλειτέρας προκαταβολὰς τῆς ἡδονῆς τῆς νυκτὸς, ἂν δὲν ἐροῦντο μὴ φωραθῶσιν ἀπὸ τοὺς ὑπηρέτας. Ἀπεχωρίσθησαν ἔπειτα ὅπως ἀσχοληθῶσιν εἰς τὰ ἔργα των, ἀναμένοντες ἀμφότεροι τὴν ὥραν τῆς συνεντεύξεως μετ' ἴσης ἀνυπομονησίας.

Ἐν τούτοις ὁ Ἐγγάνος, ἐπανελθὼν ἐκ τοῦ κυνηγίου κατάκοπος, δειπνεῖ κατεσπευσμένως καὶ κατακλίνεται ἐνωρὶς ὅπως ἀναπαυθῇ. Μετ' ὀλίγον κατακλίνεται καὶ ἡ ὡραία Βεατρίκη, καὶ ἀφίνει, ὅπως εἶχεν εἴπει, τὴν θύραν τοῦ θαλάμου ἀνοικτήν. Ὁ Ἀννεκῖνος μεταβαίνει κατὰ τὴν ὁρισθεῖσαν ὥραν. Εἰσέρχεται, κλείει ἡσύχως τὴν θύραν, πλησιάζει πρὸς τὴν κυρίαν, καὶ θέτει μετὰ προφυλάξεως τὴν χεῖρά του ἐπὶ τοῦ λαιμοῦ της. Ἡ Βεατρίκη, ἡ ὁποία δὲν ἐκοιμᾶτο, ἁρπάζει τὴν χεῖρα ταύτην διὰ τῶν δύο ἰδικῶν της, τὴν σφίγγει φιλίως, καὶ τόσον σφοδρῶς συνταράσσεται ὥστε ἐξυπνᾷ τὸν σύζυγόν της.

— Χθὲς τὸ ἑσπέρας, τῷ λέγει, δὲν ἠθέλησα νὰ σᾶς εἰπῶ τίποτε, ἐπειδὴ εἶσθε πολὺ κουρασμένος, ἀλλ' εἰπέτε μου τόρα, σᾶς παρακαλῶ, ποῖος τῶν ὑπηρετῶν σας σᾶς

φαίνεται ὁ τιμιώτερος καὶ πιστότερος ὅλων, καὶ ποῖον ἀγαπᾶτε περισσότερον τῶν ἄλλων;

— Διατί αὐτὴ ἡ ἐρώτησις; ἀγάπη μου, ἀπήντησεν ὁ Ἐγγάνος· δὲν εἰξεύρεις ὅτι τὸν Ἀννεκῖνον ἀγαπῶ περισσότερον ἀπὸ τοὺς ἄλλους, καὶ ὅτι εἰς αὐτὸν ἔδωκα ὅλην μου τὴν ἐμπιστοσύνην; ἀλλὰ διατί μ' ἐρωτᾷς;

Ὁ φίλος μας ἀκούων τὸ ὄνομά του ἀπεπειράθη πολλάκις ν' ἀποσύρῃ τὴν χεῖρά του μὴ ἀμφιβάλλων διόλου ὅτι ἡ κυρία του ἠθέλησε νὰ τὸν προδώσῃ· ἀλλ' ἡ ὡραία Βεατρίκη τὸν ἐκράτει τόσον σφιγκτὰ ὥστε δὲν ἠδυνήθη ν' ἀπαλλαγῇ.

— Ἰδοὺ περὶ τίνος πρόκειται, ἐξηκολούθε· ἐπίστευα, ὅπως σεῖς, ὅτι ὁ Ἀννεκῖνος ἦτον ἄξιος, περισσότερον παντὸς ἄλλου, τῆς ὑπολήψεώς σας καὶ τῆς ἐμπιστοσύνης σας, ἀλλὰ τώρα εἶμαι βεβαία περὶ τοῦ ἐναντίου. Εἰμπορούσατε νὰ φαντασθῆτε ποτὲ ὅτι σήμερον, ἐν ᾧ εἴσθε εἰς τὸ κυνήγιον, θὰ εἶχε τὴν αὐθάδειαν νὰ μὲ ὁμιλήσῃ περὶ ἔρωτος, νὰ μοῦ κάμῃ ἀναισχύντους προτάσεις; Καὶ ὅμως εἶνε βεβαιότατον· καὶ διὰ νὰ σᾶς πείσω διὰ τῶν ἰδίων σας ὀφθαλμῶν, προσεποιήθην ὅτι συμμερίζομαι τοὺς σκοπούς του, καὶ τῷ ὥρισα συνέντευξιν εἰς τὸν κῆπον, κάτω ἀπὸ τὴν πεύκην, ὅπου θὰ εὑρεθῇ ἐξάπαντος τὴν μίαν μετὰ τὰ μεσάνυκτα. Ἐννοεῖτε πολὺ καλὰ ὅτι δὲν σκοπεύω νὰ ὑπάγω εἰς τὴν συνέντευξίν του. Ἀλλὰ ἂν θέλετε νὰ πράξετε καλὴν πρᾶξιν, καὶ νὰ πεισθῆτε περὶ τῆς ἀπιστίας τοῦ ἐπιστάτου σας, λάβετε ἕνα μεσοφούστανό μου καὶ ἕνα φακιόλι μου καὶ πηγαίνετε νὰ τὸν περιμένετε· εἶμαι βεβαία ὅτι θὰ ἔλθῃ δίχως ἄλλο.

— Μ' ἐνδιαφέρει πολὺ νὰ μάθω ὁποῖος εἶνε ὁ ἐπιστάτης μου, καὶ ν' ἀλλάξω, τὴν ἰδέαν τὴν ὁποίαν ἔχω δι' αὐτόν· διὰ τοῦτο δὲν θ' ἀφήσω νὰ μοῦ διαφύγῃ ἡ περίστασις αὕτη. Πηγαίνω ἀμέσως· καὶ ζητήσας ψηλαφητεὶ ἓν μεσοφούστανον καὶ ἓν φακιόλι, τὰ ἐφόρεσε ὅσον καλλίτερα ἠδυνήθη, καὶ κατέβη εἰς τὸν κῆπον, ὅπου περιέμεινε τὸν Ἀννεκῖνον ὑπὸ τὸ ὁρισθὲν διὰ τὴν συνέντευξιν δένδρον. Μόλις ἐξῆλθε τοῦ θαλάμου, ἡ σύζυγός του ἠγέρθη καὶ ἔτρεξε νὰ κλείσῃ τὴν θύραν. Ὁ Θεὸς εἰξεύρει ἂν ὁ Ἀννεκῖνος, ὅστις ἐνόμισεν ὅτι θ' ἀποθάνῃ ἀπὸ τὸν φόβον του, μάτην προσπαθῶν τόσην ὥραν ν' ἀπαλλαγῇ τῶν χειρῶν τῆς κυρίας του, κατεθέλχθη ἐκ τοιαύτης λύσεως.

. . . . . .

— Σήκω, φίλε μου, τῷ λέγει ἡ Βεατρίκη, λάβε μίαν ῥάβδον καὶ πήγαινε γρήγορα εἰς τὸν κῆπον. Ἐκεῖ, προσποιούμενος ὅτι ὅλα αὐτὰ τὰ ἔκαμες διὰ νὰ μὲ δοκιμάσῃς μόνον, ἀπὸ ὅσον μακρύτερα καὶ ἂν ἰδῇς τὸν σύζυγόν του ἄρχισε νὰ τὸν ὑβρίζῃς, ὡς νὰ ἤμην ἐγὼ ἡ ἰδία, καὶ κύτταξε νὰ τοῦ ταῖς βρέξῃς ὅπως πρέπει. Ἐννοεῖς πόσον ὡραῖον θὰ ἦνε τὸ παιγνίδι!

Ὁ Ἀννεκῖνος σηκόνεται καὶ πηγαίνει εἰς τὸν κῆπον, κρατῶν μακρὸν σκουπόξυλο. Ὁ Ἐγγάνος, ἀνυπομονῶν ἤδη, κατευχαριστήθη διότι τὸν εἶδε, καὶ προχωρεῖ ὡς διὰ νὰ τὸν ὑποδεχθῇ φιλίως.

— Γυναῖκα ἄπιστη, φωνάζει ὁ Ἀννεκῖνος πλησιάζων, ποτὲ δὲν θὰ ἐπίστευα ὅτι θὰ ἔδειχνες τόσην ἀχαριστίαν, εἰς τόσον καλὸν ἄνθρωπον ὡσὰν τὸν ἄνδρα σου. Μήπως σοῦ πέρασε ἀπὸ τὸν νοῦν ὅτι θὰ φανῶ τόσον ἀνανδρος νὰ τὸν ἀτιμάσω· βγάλτο ἀπὸ τὸ νοῦ σου, ὁ σκοπός μου ἦτο νὰ σὲ δοκιμάσω.

Μετὰ τὰς λέξεις ταύτας ὑψοῖ τὴν ῥάβδον καὶ τὴν καταβάζει ἐπὶ τῆς ῥάχεώς του. Ὁ Ἐγγάνος, τὴν καρδίαν ἔχων πλήρη χαρᾶς διὰ τὴν τιμιότητα τοῦ ἐπιστάτου του, τοῦ ἐσυγχώρησεν εὐχαρίστως τὸ δάρσιμον, ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν ἐπεθύμει νὰ ξαναφάγῃ καὶ ἄλλην, ἐτράπη εἰς φυγὴν χωρὶς νὰ εἴπῃ λέξιν. Ὁ Ἀννεκῖνος τὸν κυνηγεῖ κτυπῶν αὐτὸν καὶ φωνάζων:

— Εἴθε νὰ σὲ τιμωρήσῃ ὁ Θεὸς διὰ τὴν ἀπιστίαν σου· ἄχ καὶ ἂν τὸ εἰπῶ τοῦ κυρίου! Ἂν δὲν τοῦ εἰπῶ τίποτε, θὰ τὸ κάμω ὄχι διὰ σὲ, ἡ ὁποία δὲν ἀξίζεις καμμίαν χάριν, ἀλλὰ διὰ νὰ ἀπαλλάξω ἐκεῖνον ἀπὸ τοιαύτην λύπην.

Ὅταν ὁ Ἐγγάνος ἐπέστρεψεν εἰς τὸν θάλαμον, τὸν ἠρώτησεν ἡ σύζυγός του ἂν ὁ Ἀννεκῖνος μετέβη εἰς τὴν ὁρισθεῖσαν συνέντευξιν.

— Καλλίτερα νὰ μὴν ἤρχετο· διότι νομίζων ὅτι ἔχει νὰ κάμῃ μὲ σὲ, δὲν ἀφῆκε ὕβριν ποῦ δὲν μοῦ τὴν εἶπε, καὶ μοῦ κατέβασε καὶ τόσαις μπαστουνιαῖς ποῦ αἱ πλάταις μου εἶνε καταμελανιασμέναις. Εἶχα ἀπορήσει πῶς αὐτὸς ὁ τόσον καλὸς νέος σοῦ εἶχε κάμει τέτοιαις προτάσεις διὰ νὰ μὲ ἀτιμάσῃ. Σκέπτομαι δὲ τώρα ὅτι, ἐπειδὴ σὲ βλέπει περιποιητικὴν καὶ ἐλευθέραν μὲ ὅλους, ἠθέλησε νὰ δοκιμάσῃ ἂν εἶσαι ἐνάρετος· ἐν τούτοις θὰ ἐπεθύμουν νὰ περιωρίζετο εἰς μόνας τὰς ὕβρεις.

— Κ' ἐγὼ ἐπίσης, ἀπήντησεν ἡ σύζυγος, καὶ εὐχαριστῶ τὸν Θεὸν διότι δὲν ταῖς ἔφαγα· δὲν θὰ ἐγλύτωνα, βέβαι, τόσον εὐθυνὰ ὅσον σεῖς. Ἀλλ' ἀφ' οὗ εἶνε τόσον τίμιος καὶ τόσον πιστός, δίκαιον εἶνε νὰ τὸν ἀγαπῶμεν καὶ νὰ τὸν περιποιούμεθα.

— Βέβαια ἐπανέλαβεν ὁ σύζυγος, τοῦ ἀξίζει.

Ἀπὸ τοῦ ἐπεισοδίου τούτου ὁ Ἐγγάνος ἐπίστευσεν ὅτι ἔχει καὶ τὴν σύζυγον τὴν μᾶλλον ἐνάρετον, καὶ τὸν ἐπιστάτην τὸν μᾶλλον ἀφωσιωμένον τοῦ κόσμου. Ἡ Βεατρίκη καὶ ὁ ἐραστής της ἐγέλασαν πολλάκις διὰ τὴν παράδοξον αὐτὴν σκηνήν. Ἡ τυφλὴ προκατάληψις τοῦ συζύγου ἄφινεν εἰς αὐτοὺς πᾶσαν ἐλευθερίαν. Καὶ ἐπωφελήθησαν αὐτῆς ἐφ' ὅσον χρόνον ὁ Ἀννεκῖνος διέμεινεν ἐν Φλωρεντίᾳ, ὁπόθεν ἀνεχώρησε μόνον ὅπως μεταβῇ εἰς Ἱερουσαλήμ.

Μαργιόλος.

(Ἐκ τῶν διηγημάτων τοῦ ΒΟΚΑΚΙΟΥ).

ΚΑΡΑΜΕΛΕΣ.

—

Ὁ κὺρ Στάθης ἔρχεται ἀπὸ τὴν ἐπαρχίαν του εἰς Ἀθήνας καὶ πηγαίνει εἰς τὸ ἴδιον ξενοδοχεῖον ὅπου καὶ ὁ υἱός του φοιτητής.

Τρώγει, πίνει καὶ φεύγων ἐρωτᾷ:

— Χρωστᾷ τίποτα ὁ γιός μου;

— Μικρὰ πράγματα, ἀπαντᾷ μετὰ φιλοφρονεστάτης προθυμίας ὁ ξενοδόχος, 150 δραχμὰς *μόνον*.

— Ἄ! ἔτσι; τότε γράψε καὶ τὰ δικά μου.

—

Ὁ Ἀγαθόπουλος μεταβαίνει προχθὲς εἰς τὴν ὑπὲρ τῆς συλλογῆς βοηθημάτων διὰ τοὺς Ἀλεξανδρινοὺς πρόσφυγας Ἐπιτροπήν.

— Δίδω 50 φράγκα, ἀλλὰ ἀνωνύμως.... δὲν θέλω νὰ φαίνεται τὸνομά μου.

— Πολὺ καλά. *Ἀνώνυμος*, 50 φράγκα.

Ὁ Ἀγαθόπουλος μετ' ὀλίγην σκέψιν:

— Ἄ! ὄχι· εἰμπορεῖ νὰ εὑρεθῇ καὶ ἄλλος Ἀνώνυμος σὰν κ' ἐμένα· τότε θὰ γίνῃ σύγχυσις. Γράψετε, παρακαλῶ: *Ἀνώνυμος προσφορὰ Ἀγαθοπούλου* φρ. 50.